

Sygn. akt: III AUa 1048/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Chądzyńska (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSO del. Jacek Chrostek

Protokolant: stażysta Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013 r. w Łodzi

sprawy **A. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddziałowi w W.**

o niewydanie decyzji przez organ rentowy,

na skutek apelacji A. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt: VI U 1297/11;

oddala apelację.

III AUa 1048/12

UZASADNIENIE

W dniu 17 października 2011 r. A. C. wniósł do Sądu Okręgowego w Płocku pismo nazwane „skarga powoda” skierowane przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddziałowi w W. podając, iż skarga dotyczy bezczynności wskazanego organu rentowego. Podał, że organ rentowy – mimo upływu określonego w przepisach terminu - nie wydał decyzji w przedmiocie wstrzymania wnioskodawcy renty z tytułu niezdolności do pracy i tym samym nie wykonał prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 lipca 2011 r. uchylającego decyzję organu rentowego w części dotyczącej wstrzymania wypłaty tego świadczenia od 1 maja 2010 r. Wniósł tak także o ukaranie organu rentowego grzywną, której wysokość pozostawił do uznania sądu.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Płocku oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 1 lipca 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. odmówił A. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy oraz wstrzymał wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Przyczyną wstrzymania wypłaty renty z ogólnego stanu zdrowia było niestawienie się wnioskodawcy na badanie lekarza orzecznika. Odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 20 października 2010 r. w sprawie VI U 794/10. Na skutek apelacji ubezpieczonego od tego wyroku, Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 14 lipca 2011 r. w sprawie III AUa 115/11 uchylił zaskarżony wyrok oraz decyzję organu rentowego w części dotyczącej wstrzymania wypłaty renty z tytułu z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia rentowego i przekazał sprawę w tym zakresie organowi rentowemu

do ponownego rozpoznania, a w pozostałym zakresie apelację od tej decyzji oddalił. Odpis prawomocnego orzeczenia Sądu Apelacyjnego wraz z aktami rentowymi wnioskodawcy wpłynął do III Oddziału ZUS w dniu 11 października 2011 r. i w dniu 31 października 2011 r. orzeczenie wraz z aktami zostało przekazane Inspektoratowi ZUS w Ż. do wykonania. Organ rentowy wezwał wnioskodawcę do złożenia aktualnego zaświadczenia o stanie zdrowia, lecz wnioskodawca odmówił informując, że złożył wymagane zaświadczenie z dnia 17 marca 2010 r. i z dnia 7 września 2010 r. Wezwanie na badanie przez lekarza orzecznika wyznaczone na 14 grudnia 2011 r. wnioskodawca odebrał 21 grudnia 2011 r., a na kolejne badanie wyznaczone na 16 stycznia 2012 r. odebrał 18 stycznia 2012 r. Próby kontaktu telefonicznego z wnioskodawcą podjęte przez organ rentowy nie powiodły się.

Pismem z dnia 21 grudnia 2011 r. wnioskodawca powiadomił organ rentowy, iż nie stawia się na badania lekarskie, gdyż organ rentowy nie uznał zdarzenia z dnia 30 listopada 2001 r. za wypadek przy pracy i organ nie ma możliwości ani podstaw prawnych do orzekania o jego (ubezpieczonego) niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Decyzją z dnia 21 marca 2012 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wobec braku możliwości ustalenia czy ubezpieczony, który nie stawia się na badania lekarskie, jest nadal niezdolny do pracy.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy, przytoczył treść art. 477⁹ § 4 k.p.c. i wywiódł, że skarga wnioskodawcy nie jest zasadna. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie III Aua 115/11 uchylono decyzję organu rentowego z dnia 1 lipca 2010 r. w zakresie wstrzymania wnioskodawcy wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy jest z mocy art. 365 k.p.c. związany treścią tego wyroku i nie może badać zasadności tego rozstrzygnięcia. Dlatego Sąd Okręgowy badał jedynie czy organ rentowy prawidłowo wykonał powyższy wyrok w uchylonym zakresie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy, po doręczeniu odpisu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z niezbędnymi aktami orzeczniczo-lekarskimi, podjął odpowiednie czynności zmierzające do prawidłowego rozpoznania sprawy i wydania decyzji. Ubezpieczony w sposób stanowczy oświadczył w piśmie z dnia 21 grudnia 2011 r., że nie stawia się na badanie lekarza orzecznika, gdyż żąda prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, a nie z ogólnego stanu zdrowia. Przedmiotem rozpoznania w tej sprawie nie mogło być prawo ubezpieczonego do renty z tytułu wypadku przy pracy, gdyż decyzja organu rentowego z dnia 1 lipca 2010 r. została uchylona do ponownego rozpoznania organowi rentowemu jedynie w zakresie wstrzymaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczeń rentowych czyli z tzw. ogólnego stanu zdrowia. Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawcy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. jako niezasadne.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył A. C. w całości w drodze apelacji.

Apelujący zarzucił naruszenie prawa materialnego art., 477⁽⁹⁾ k.p.c. przez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie, gdyż skarżący domagał się stwierdzenia bezczynności organu rentowego, a nie wnosił żadnego odwołania oraz naruszenie prawa procesowego art. 477⁽⁹⁾ k.p.c. przez błędne przyjęcie, że skarga na bezczynność organu rentowego jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych i podlega rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy. Skarżący podniósł, że Sąd Okręgowy oddalając odwołanie orzekł ponad żądanie z naruszeniem art. 321 k.p.c., gdyż skarżący żadnego odwołania nie składał. Ponadto zachodzi w sprawie nieważność postępowania, gdyż do rozpoznania skargi właściwy jest Sąd Administracyjny w Warszawie. Zarzucił, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, gdyż wyrok Sądu Apelacyjnego nie został wykonany w terminie. We wnioskach apelacyjnych skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sprawy sądowi pierwszej instancji według właściwości. W części motywacyjnej apelacji skarżący podniósł, że skarga na bezczynność organu rentowego jest zasadna, gdyż w terminie dwóch miesięcy od daty wyroku Sądu Apelacyjnego, nie została wydana decyzja przez organ rentowy. Zarzucił, że organ rentowy nie wezwał go prawidłowo na badania lekarskie, a wydanej w toku postępowania odwoławczego decyzji z dnia 21 marca 2012 r. nie doręczył.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona. Przede wszystkim niezasadny jest zarzut naruszenia art. 477⁹ § 4 k.p.c. oraz zarzut nieważności postępowania z powodu rozpoznania sprawy przez sąd powszechny w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, a nie przez sąd administracyjny. Przepis art. 477⁹ § 4 k.p.c., zamieszczony w księdze pierwszej, tytule VII, dziale III, rozdziale 3 Kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że jeżeli organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia w sposób przepisany, odwołanie można wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu. Oznacza to, że w tym przypadku, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ustawodawca dopuścił – na zasadzie wyjątku – możliwość wniesienia odwołania, mimo braku decyzji organu rentowego. Należy wówczas uznać, że taka sytuacja jest traktowana, jak decyzja odmowna organu. Tak też Sąd Okręgowy potraktował jako odwołanie pismo ubezpieczonego z dnia 17 października 2011 r., inicjujące postępowanie w tej sprawie.

Wbrew stanowisku, apelującego prezentowanemu w apelacji, rozpoznawana sprawa ma charakter sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych i do jej rozpoznania właściwy jest Sąd Okręgowy w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, zgodnie z art. 477⁸ § 1 k.p.c., a nie Sąd Administracyjny. O charakterze tej sprawy przesądza okoliczność, że skarżący pozostaje w sporze z organem rentowy w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia i domaga się wydania decyzji, której przedmiotem miałyby być wypłata tej renty, wstrzymana od 1 maja 2010 r. decyzją z dnia 1 lipca 2010 r., uchyloną w tym zakresie, wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 14 lipca 2011 r. w sprawie III AUa 115/11. Sąd Okręgowy zasadnie doszedł do przekonania, że mimo niewydania przez organ rentowy decyzji w tym przedmiocie w terminie 2 miesięcy od daty wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 14 lipca 2011 r., nie można zarzucić organowi rentowemu bezczynności. Przede wszystkim, po uchyleniu decyzji z dnia 1 lipca 2010 r., w części dotyczącej wstrzymania wypłaty renty z ogólnego stanu zdrowia, przez Sąd Apelacyjny sprawa została w tym zakresie przekazana do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. Rozpoznając sprawę ponownie organ rentowy, wykonując zalecenia Sądu Apelacyjnego, był zobowiązany do przeprowadzenia postępowania orzeczniczo-lekarskiego celem stwierdzenia czy odwołujący się po dacie wstrzymania wypłaty renty jest nadal niezdolny do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Dopiero po zakończeniu tego postępowania, organ rentowy byłby zobowiązany do wydania decyzji o podjęciu wypłaty renty od 1 maja 2010 r. lub o odmowie prawa do tego świadczenia, w zależności od treści orzeczenia komisji lekarskiej lub lekarza orzecznika. Organ rentowy, bez zwłoki, podjął w tym kierunku czynności po dniu wpływu odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazaniu akt ubezpieczonego do organu rentowego właściwego do przeprowadzenia wskazanego postępowania. Należy zgodzić się ze skarżącym, że wezwania na badania przez lekarza orzecznika wyznaczone przez organ rentowy na 14 grudnia 2011 r. i na 16 stycznia 2011 r. zostały doręczone skarżącemu po wyznaczonych terminach. Uchybienie to nie ma jednak wpływu na ocenę zasadności roszczeń apelującego, gdyż oświadczył on organowi rentowemu w piśmie z dnia 21 grudnia 2011 r., że nie stawia się na badanie, gdyż „nie ma możliwości ani podstaw prawnych do orzekania o jego (skarżącego) niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia”. Z treści powyższego oświadczenia wynika, iż skarżący domaga się jedynie stwierdzenia niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 30 listopada 2001 r. i nie akceptuje działań organu rentowego do rozpoznania jego żądania jako wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy w ogólnego stanu zdrowia, tj. z ubezpieczeń rentowych, a nie z ubezpieczenia wypadkowego. Należy jednak podkreślić, że przedmiotem uchylonej decyzji było wstrzymanie wypłaty renty z ubezpieczeń rentowych czyli z tzw. ogólnego stanu zdrowia, a zatem kwestia prawa do renty z ubezpieczenia wypadkowego pozostawała poza przedmiotem rozpoznania w tej sprawie. Sąd Okręgowy nie był przy tym uprawniony do samodzielnego zbadania spornej kwestii wstrzymania skarżącemu wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż z mocy art. 365 §1 k.p.c. był związany treścią wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 lipca 2011 r., który przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. Z niewadliwie ustalonych przez Sąd Okręgowy, okoliczności faktycznych, wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że organ rentowy nie przeprowadził postępowania orzeczniczo-lekarskiego, wskazanego w wyroku Sądu Apelacyjnego, z przyczyn od niego niezależnych i w konsekwencji wydał decyzję o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia dopiero w dniu 21 marca 2012 r. wobec niestawiennictwa skarżącego na badanie przez lekarza orzecznika w kolejnych terminach. Zasadność tej decyzji nie budzi wątpliwości wobec treści art. 126 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), który stanowi, że osoba, która złożyła wniosek o przyznanie świadczenia, do którego prawo

jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy, oraz osoba mająca ustalone prawo do takiego świadczenia jest zobowiązana, na żądanie organu rentowego, poddać się badaniom lekarskim oraz, na wniosek lekarza orzecznika lub na wniosek komisji lekarskiej, badaniom psychologicznym, jeżeli są one niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń określonych ustawą.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację A. C. na podstawie art. 385 k.p.c. nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia.